

Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 17/2024

VD/7883/03.01.02.00/2023

KK/EK/MT

Hakija on 22.2.2024 toimittanut Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 17 / 2024. Vahinkorahaston asiamies on 1.2.2024 hylännyt hakijan esittämän korvausvaatimuksen sillä perusteella, että kaupungin tuottamusta eikä tämän syy-yhteyttä ole voitu asiassa todentaa.

Hakija on alun perin hakenut itsenäistymisvarat maksettavaksi itselleen huostassa pidon ajalta. Hakemuksessaan hän vaatii Vantaan ja Keravan hyvinvointialuetta maksamaan itsenäistymisvarat siltä ajalta, kun hän ei ole niitä saanut.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on siirtänyt Vantaan kaupungille käsiteltäväksi vahingonkorvausasiaana aiemmin huostaanotettuna olleen hakijan vaatimuksen itsenäistymisvarojen suorittamisesta. Vahinkorahaston asiamies on hylännyt hyvinvointialueen siirtämän hakemuksen.

Oikaisuvaatimus

Hakija on tehnyt seuraavan oikaisuvaatimuksen:

”Vaadin oikaisua kielteiseen korvausvaatimus päätökseen koskien itsenäistymisvarojeni maksua.

En ole koskaan hakenut itsenäistymisvaroja maksettavaksi vahingonkorvauksena, jonka vahingon Vantaan kaupunki olisi ikään kuin aiheuttanut, kuten päätöksessä asiaa yritetään selitellä. Olen vain laittanut pyynnön itsenäistymisvarojen maksamisesta sosiaalityöntekijälle kuten neuvottiin.

Se, että itsenäistymisvarojen maksu on ilmeisesti aiemmin tällaisella menettelyllä muille jälkihuoltonuorille maksettu ei pitäisi aiheuttaa minulle ongelmia, tai muodostua minulle ongelmaksi. Itsenäistymisvarat maksetaan aina nuorelle, eikä siihen auta selittelyt jostain elatussopimuksista ym. pupusta millä tässä kielteisessä päätöksessä myöskin yritetään asiaa selitellä.

Jos tämän kielteisen päätöksen tekijä on väärä viranomainen olisi hyvän hallinnon mukaista ollut selvittää kuka on oikea taho ja antaa se tiedoksi hakijalle, tai edes ottaa yhtyettä lausunnon antaneeseen sosiaalityöntekijään, joka laskelman on tehnyt ja tämän ns. korvausvaatimuksen eteenpäin toimittanut, ja tiedustella tarkemmin perusteita ja sitä kuinka näissä asioissa on aiemmin toimittu. Viranomaisellahan on neuvontavelvollisuus ja tässäkin tapauksessa olisi voitu ohjata oikeaan viranomaiseen. Asiamies Nordman ilmoitti, että hän on näitä tehnyt vasta joulukuusta lähtien. Mutta nyt jää jälkihuoltonuoren tehtäväksi ohjeistaa ja valvoa hallinnon toimintaa.

Päätöksen perusteluissa on toisiaan myös epäselvää perustelua edunvalvojan hankkimisesta ja elatusmaksuista, jotka eivät liity asiaani. Vaikka itsenäistymisvaroja ei omista tuloistani olisi kertynytkään on itsenäistymisvarat maksettava silti. Sosiaalityöntekijä on tehnyt laskelman valmiiksi.

Tämän kielteisen päätöksen perusteella Vantaan kaupunki siis kieltäytyisi maksamasta itsenäistymisvarojani minulle. Tämä olisikin ensimmäinen tapaus koko Suomessa, kun näin tehtäisiin. Selvääkin selvempää on, että tällainen päätös on laitton ja loukkaa oikeuksiani.

Tiedossani on, että tällaisella menettelyllä on kuitenkin itsenäistymisvaroja maksettu aiemminkin, joten vetoan myös yhdenvertaisuuslakiin.

Viranomainen voi myös itseoikaisuna muuttaa päätöksen myönteiseksi ilman, että sitä kierrätetään kaupunginhallituksen kautta, kuten minulle seuraavan portaan on kerrottu olevan. Mikäli itseoikaisua tehdä Itselleni seuraava porras tulee olemaan oikeusasiamies.”

Hakija on oikeassa siinä, että hän ei ole hakenut asiassa vahingonkorvausta. Asian on Vantaan kaupungille vahingonkorvausasia siirtänyt Vantaan ja Keravan hyvinvointialue.

Lastensuojelulain 77 §:n 1 momentin mukaan, kun lapsi on sijoitettu kodin ulkopuolelle avohoidon tukitoimena, 40 l§:ssä tarkoitettua sijaishuoltoa tai jälkihuoltoa koskevien säännösten mukaisesti, hänen itsenäistymistään varten on kalenterikuukausittain varattava määrä, joka vastaa vähintään 40 prosenttia hänen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 14 §:ssä tarkoitetuista tuloistaan, korvauksistaan tai saamisistaan. Lapsilisää ei huomioida näiksi tuloiksi.

Lapsella voi olla tulona mm. vanhempien maksama elatusapu tai Kelan maksama elatustuki.

Hakija on otettu Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunnan huostaan 16.4.2010 alkaen. Hän on täyttänyt 18-vuotta 16.8.2023, jolloin huostaanotto päättyi. Hänelle ei ole kertynyt itsenäistymisvaroja, koska hänellä ei ole ollut tuloja. Hänen vanhempansa eivät ole olleet velvollisia maksamaan elatusapua eikä Kela ole maksanut hänen osaltaan Vantaan kaupungille elatustukea.

Ilmeisestikin hyvinvointialue on siirtäessään asian käsittelyn Vantaan kaupungille katsonut, että itsenäistymisvarojen kertymättä jääminen on johtunut Vantaan kaupungin sosiaalitoimen tekemästä virheestä. Asiakirjoista on ymmärrettävissä, että virhe olisi johtunut nimenomaan siitä, että Kelalta ei ole haettu elatustuen maksamista kunnalle.

Elatustukilaki 11 § 4 momentti tuli voimaan 1.4.2009 alkaen ja se mahdollisti elatustuen hakemista kunnalle, jos lapsi on kunnan kustantamassa ympärivuorokautisessa hoidossa kodin ulkopuolella kalenterikuukautta pidemmän ajan. Elatustuen hakeminen oli mahdollista vain, jos oli olemassa sopimus tai oikeuden päätös elatusavun maksamisesta. Tässä tapauksessa ei ole ollut olemassa kumpaakaan eikä sopimusta tai oikeuden päätöstä ole voitu saada aikaan ilman vanhempien myötävaikutusta.

Koska asiassa ei ole osoitettu, että itsenäistymisvarojen kertyminen olisi aiheutunut nimenomaan Vantaan kaupungin virheen tai laiminlyönnin johdosta, on hakijan hakemus hylätty.

Lastensuojelulain 77 §:n 2 momentin mukaan, jollei lapsella tai nuorella ole sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 14 §:ssä tarkoitettuja tuloja, korvauksia tai saamia taikka jos ne ovat riittämättömät, **hyvinvointialueen** on tuettava sijoituksen päättyessä itsenäistymässä olevaa nuorta asumiseen, koulutukseen ja muuhun itsenäistymiseen liittyvissä menoissa tarpeellisilla itsenäistymisvaroilla.

Hakijalla on oikeus saattaa itsenäistymisvaroja koskeva hakemus uudelleen vireille Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella ja saada hyvinvointialueelta asiassa muutoksenhakukelpoinen päätös. Hyvinvointialue ei voi kieltäytyä itsenäistymisvarojen maksamisesta sillä perusteella, että hyvinvointialue katsoo Vantaan kaupungin olevan asiassa mahdollisesti korvausvelvollinen.

Kaupunginhallitus 8.4.2024 § 23

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 17 / 2024.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Anitta Orpana, Juha Suoniemi ja kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Lauri Kaira sekä kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja Tanja Aidanjuuri poistuivat kokouksesta yhteisöjääveinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Eve Rämö poistui kokouksesta palvelussuhdejäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 25

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 17 / 2024

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsenet Anitta Orpana ja Maarit Raja-Aho sekä kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja Tanja Aidanjuuri poistuivat kokouksesta yhteisöjääveinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Eve Rämö poistui kokouksesta palvelussuhdejäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 6.5.2024 § 20

Kaupunginjohtaja vs:n esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 17 / 2024

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsenet Anitta Orpana ja Maarit Raja-Aho sekä kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja Tanja Aidanjuuri poistuivat kokouksesta yhteisöjääveinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Eve Rämö poistui kokouksesta palvelussuhdejäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Asian käsittelyn aikana vs. kaupunginjohtaja *muutti* esitystään seuraavasti:

Lastensuojelulain 77 §:n 2 momentin mukaan, jollei lapsella tai nuorella ole sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 14 §:ssä tarkoitettuja tuloja, korvauksia tai saamia taikka jos ne ovat riittämättömät, **hyvinvointialueen** on tuettava sijoituksen päättyessä itsenäistymässä olevaa nuorta asumiseen, koulutukseen ja muuhun itsenäistymiseen liittyvissä menoissa tarpeellisilla itsenäistymisvaroilla. ~~Hakijalla on tämän lain kohdan nojalla oikeus vaatia tarpeellisia itsenäistymisvaroja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta sekä oikeus saada asiassa valituskelpoinen päätös.~~

Hakijalla on oikeus saattaa itsenäistymisvaroja koskeva hakemus uudelleen vireille Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella ja saada hyvinvointialueelta asiassa muutoksenhakukelpoinen päätös.

Hyvinvointialue ei voi kieltäytyä itsenäistymisvarojen maksamisesta sillä perusteella, että hyvinvointialue katsoo Vantaan kaupungin olevan asiassa mahdollisesti korvausvelvollinen.

~~Vantaan kaupunki ei ole siirtänyt kertaalleen jo siirrettyä asiaa takaisin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle, koska asiassa on ilmeistä, että kaupungin ja hyvinvointialueen näkemykset lain tulkinnasta poikkeavat selvästi ja koska hakijan oikeusturvan kannalta on tärkeää saada asiassa valituskelpoinen päätös.~~

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

Hannele Nordman, vahinkorahaston asiamies
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)